

l'entrevista | XEVI XIRGO

«No sóc optimista; la situació econòmica és realment preocupant»

La crisi és més greu del que sembla?

—«La situació em sembla que és realment preocupant.»

—Estem davant d'una Gran Depressió mundial i ni ens n'adonem? O això és ser alarmista?

—«En realitat, molts dels indicadors econòmics són pitjors ara que en la Gran Depressió. El que passa és que els sistemes de protecció social que existeixen ara i que no existien a principis del segle XX, fan que la gent ho noti menys.»

—És optimista, vostè?

—«No. La resposta a la crisi per part de la Unió Europea és extraordinàriament insuficient.»

—La culpa és d'un neoliberalisme excessiu?

—«Sí. Les polítiques neoliberals han portat a una enorme polarització de la renda que explica, per una banda, que les classes populars estan perdent la capacitat adquisitiva, com a conseqüència de la reducció de la massa salarial, la qual cosa les ha forçat a endeutar-se profundament. Per altra banda, els beneficis tan exuberants del capital i del món empresarial, així com les rendes superiors, ha portat uns comportaments especulatius en cerca dels beneficis ràpids que ha determinat la crisi financera.»

—Perill l'estat del benestar?

—«Sí. Estem veient que hi ha una allau ideològica molt forta que vol reduir l'estat del benestar, utilitzant la crisi com a excusa.»

—Cal reformar el sistema públic de pensions?

—«No.»

—Per què?

—«El sistema de pensions no està en perill. Em permeto aconsellar-li que llegeixi en el meu bloc (www.vnavarro.org) l'article *El falso problema de las pensiones*.»

—Però no creu que tard o d'hora haurem d'endarrerir la nostra edat de jubilació? Ho dic també perquè quan es va fixar en 65 anys l'esperança de vida era una altra.

—«No. El que s'ha de fer és flexibilitzar voluntàriament l'edat de jubilació. Però endarrerir l'edat de jubilació obligatòriament és una gran injustícia perquè la longevitat de la ciutadania depèn de la classe social. Una persona rica que pertany al decil superior viu 10 anys més que una persona pobre del decil inferior. Demanar-li a aquesta última persona que té als 60 anys el nivell de salut que el ric té als 70 anys, que treballi dos o cinc anys més per pagar les pensions de les persones més riques que viuran molts més anys que ell, és una profunda injustícia. Llegeixi l'article que li dic.»

—El govern espanyol està afrontant la crisi de veritat? O és que tampoc no hi pot fer res? Què ha de fer?

—«No. La resposta de l'Estat espanyol ha sigut molt insuficient. L'estí-

Vicenç Navarro

CATEDRÀTIC D'ECONOMIA APLICADA A LA UB I DE CIÈNCIES POLÍTiques I SOCIALS A LA UPF

Ha viscut i treballat a Suècia (Upsala), Gran Bretanya (London School and Economics, Oxford i Edimburg) i els EUA (The Johns Hopkins University), on ha impartit docència durant 35 anys. Per això i per la seva intensa tasca investigadora, Vicenç Navarro és una autoritat indiscutible en el camp de l'economia i en les seves repercussions socials.

mul econòmic ha de ser molt més elevat del que s'ha fet.»

—Serveix de gaire res que em donin un xec de 400 euros?

—«Francament, no.»

—Per què els estats han de salvar els bancs i no a mi directament?

—«Els estats no tenen per què salvar els bancs. El que han de fer és garantir el crèdit, que és una cosa diferent.»

—Per tant, no hem de socialitzar les pèrdues perquè ells puguin continuar tenint beneficis?

—«Ja sap quina és la meua resposta. Naturalment que no.»

—La congelació salarial que predica el govern és una bona solució?

—«No és una bona solució. No ajuda a estimular la despesa.»

—Vol dir que els governs són els qui s'haurien d'endeutar més per fer front a la situació? Més endeutament en aquest cas seria sinònim d'inversió?

—«Sí. El dèficit de l'estat federal dels Estats Units és d'un 13%. El de l'Estat espanyol hauria de ser molt

Foto: SANDRA PÉREZ

Navarro ha assessorat les Nacions Unides, l'OMS i molts governs, entre ells el xilè, el cubà —en la reforma sanitària—, l'espanyol, el tripartit català i el govern federal dels EUA, havent estat membre del grup de treball sobre la reforma sanitària de la Casa Blanca dirigida per Hillary Clinton

més elevat del que és.»

—Digui'm dues mesures que el govern hauria de prendre i no està prenent.

—«Un augment molt notable de despesa pública, amb inversions en els serveis públics i en infraestructures. I nacionalitzar el crèdit.»

—Què li diria a la gent que té entre 40 i 50 anys i s'ha quedat sense feina?

—«Que voti els partits polítics que són autènticament reformistes, i que pressionin des del carrer perquè els seus representants responguin a la crisi.»

—La immigració que tenim és qui en patirà més les conseqüències? En patirem una fractura social?

—«La classe treballadora serà la que patirà més. Tant la immigrant com la no immigrant.»